

SİGARA İLE SAVAŞ
I. Ulusal Hemşirelik Sempozyumu
28 Mayıs 1993

SERBEST BİLDİRİ

Meral UÇMAN

AKDENİZ UNIVERSİTESİ
SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİ VE
REMİZYONLU SİGARAYA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARININ
SAPTANMASI

Tip ve Teknolojik alandaki hızlı gelişmeler, sağlık alanında olumsuz etkiler yapan çeşitli sağlık konularını hızla durdurmamızı zorunlu kılmaktadır. Bir toplumun sağlıklı olabilmesi için ve ailelerindeki sağlıkla koruyup devam ettirmeyi bilmeleri gerekmektedir.

Sağlıkla ilgili olumsuz etkileri ortadan kaldırmayı hedefleyen pek çok, bilimsel araştırmaya yapılmıştır. Bunlardan bir tanesinde sigara içmenin sağlığa zararını ortaya çıkartmak olmuştur. Sigara sağlığa olumsuz yönde etkileyen en önemli faktörlerden biridir.

Sigara içenlerde akciğer kanserine yakalanma oranı olmayanlara göre 10 kat fazladır. Gırtlak kanserinin % 99'u sigara kaynaklıdır.

ABD'de yılda 25.000 kişi akciğer kanserinden ölmektedir. 45-50 yaş altı erkeklerde kalp hastalığından ölenlerin % 80'i sigara kaynaklıdır.

Bir tek sigara insan vücudunda 2.5 mgr. C vitamini yok edip kişilerin hastalıklara karşı vücut direncini düşürmektedir. Sigara

icenlerde ani Olurn icrneyenlere oranla 10 kat daha fazladir. Hamile kadinlann sigara icmeleri erken dogumlara ye dii\$uk agirIlkli bebeklere neden olmaktadır.

Bt'Aar' bu nedenlerle sigara aileyi ye toplumu riske atan Onemli bir etkendir. Bu ara\$stirmamiz ocak 1993 tarihinde Akdeniz Universitesi hem\$ireleri, Saghk Hizmetleri Meslek Yilksekokulu Hem\$irelik, Ebelik. Laboratuvar program' Ogreneileri olmak Uzere toplam 255 ki\$1ye anket uygulanrm\$ ye sigara Igmeye Ili\$kin tutum, uygulama ye bilgileri saptanmaya calt\$11mi\$tir.

Veri toplama araci olarak anket formlan kuliarnlmt\$, sonuclar tablolar ye yuzde hesaplanyla degerlendirilmi\$tir.

BULGULAR.

Tablo 1. Ara\$tu`maya katilan deneklerin dagilinu

	n	(%)
Mezun Hem\$ire	99	39
Ogrenci Hem\$ire	85	33,5
Tibbi Lab. Ogrencisi	51	20
Ebelik Prog. Ogreneisi	20	7.5
Toplam	255	100

Ara\$tu`maya kattlan deneklerin ya5 ortalamast 18-22 arasindadir.

Tablo 2. Ara\$stirrnaya kattlan deneklerin sigara icme, icme ye birakrnalanna gore dagilimt.

	Icen		tcmeyen		Birakmi\$ Toplam		
Mezun Hem\$.	41	41.4	51	51.5	7	7.1	99
Ogrenci	44	28.2	104	66.5	8	5.3	156
Toplam	85	33.3	155	60.7	15	6	255

Mezun Hem\$irelerde ogrencilere gore sigara icme orant daha fazladir.

Tablo 3. Arastirmaya katılanların Anne, baba ve eslerinin **sigara icme ye icnemelerine** göre daç,Filimi.

	ken		icrneyen		Toplam
	n	%	n	%	
Mezun					
Oğrenci					
Hemsire					
Baba	50	60.2	33	39.8	83
Anne	9	10	81	90	90
F-ş	34	61	21	39	55

Baba	75	50	75	50	150
Anne	15	10.2	131	89.8	146

Erkeklerin kadınlara göre daha fazla sigara içtikleri görülmektedir.

Bu tabloda **ulmuş anne ve** babalar araştırma kapsamına alınmıştır. Ayrıca öğrencilerde evlenme oranı çok düşük olduğu için (4 Öğrenci) eşler dahil edilmemiştir.

Tablo 4. Anketin sigarayla ilgili hastalıklar bethlemi

	Etkili	Etkisiz	Bilmiyorum
--	--------	---------	------------

Akciger Kanseri			
Kroner Arter Hst.			
Kronik Bronsit			
Larinks Kanseri			

AraV..irma kapsamına giren deneklerin sigaranm ankette sorulan diirt hastaliga etkili olup olmadigini gosteren bOlilmden alman yanitlar Tablo 5'de gOrillmektedir.

Tablo 5. Sigararun hastahidara etki oram

	Mezun Hemşire		Ogrenci	
4. Hst. etkili olduguna olumlu				
olumlu yamt verenler	68	68.6	76	48.8
3	10	10.1	32	20.6
2	6	6	24	15.3
1	15	15.3	24	15.3
Toplam	99	100	156	100

Gerek mezun hernsire gerekse saglikla ilgili branlarda egitim alan Ogrencilerin sigaranin zararlarini konusunda yeterli bilgiye sahip olmadikian acikca gorulmektedir.

Tablo 6. Anketin sigarayla ilgili Onlernler bolumu

	Etkill	Etkisiz	Bihniyorum
cocuklann yamnda sigara tcmemek			
Sigara flatlanni arttirmek			
ilkokul (ogr. Sigara konu1 sunda egitmek			
TV'de sigaranin zararlarini konusunda Egi. Prog. Yapmak			
Saglik personelinin sigara Icrnemesi			
Toplu yerlerde sigarayi yasaldarnak			
18 yas altina sigara satiz-niyasaklamak			
Sigara reklamlanni yasak-l a r n a k			

Anketin sigara aliskanliklan ile ilgili Onlemler boliimunden ahnan sonuclar Tablo 7'de gartlimektedir.

Tablo 7. Sigara aliskanliklan ile ilgili Onlernlerin dagilam

	Mezun 1-lensire		Ogrenci	
8 Onleme olumlu yanit verenler	18	18.2	16	10.2
7	9	9.1	24	15.3
6	15	15.2	25	16
5	12	12.2	37	23.8
4	20	20.2	30	19.3
3	11	11.1	11	7
2	P	6	4	2.6
1	„	8	9	5.8
Toplam	99	100	156	100

Tabloda goruldugu gibi arastmEna kapsamina giren turn deneklerin sigara ahskanhkklanm Onlenmesindeki bilgileri yeterli degildir.

ONERi

Onemli bir balk sagiigi sorunu plan sigaranin zararlan konusunda saglik konusunda saglik personelinin halka egitim vermeleri ye once kendilerinin buna inamnalari ile mfunkun olabilir.

KAYNAKLAR.

1. British, Medical Journal 1972
2. New England. J. Med. 1965
3. Kuril Aynur Doccntlik Tezi Ankara 1970.